

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
Кафедра економічної і соціальної географії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету
_____ (В. І. Біланюк)

“ 22 ” червня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НД1.3.01. ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ

_____ (шифр і назва навчальної дисципліни)
галузь знань _____ 10 Природничі науки _____
(шифр і назва напрямку підготовки)
для спеціальності (тей) _____ 106 Географія _____
(шифр і назва спеціальності (тей))
спеціалізації _____ 1.3 Економічна географія і геоekonomіка _____
(назва спеціалізації)
факультету _____ Географічний _____

2017 рік

Робоча програма _____ Проблеми суспільної географії _____ для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за галуззю знань _____ 10 Природничі науки _____, спеціальністю _____ 106 Географія _____,
спеціалізацією _____ 1.3. Економічна географія і геоеконіміка _____.

Розробники: _____ Шаблій О. І., професор, доктор географічних наук _____

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) _____
_____ економічної і соціальної географії _____

Протокол від “ 24 ” травня 20 17 року № 15

Завідувач кафедри _____ економічної і соціальної географії _____

_____ (Шаблій О. І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ 25 ” травня 20 17 року

Схвалено Вченою радою _____ географічного факультету _____

Протокол від. “ 21 ” червня 20 17 року № 5

“ 22 ” червня 20 17 року Голова _____ (Біланюк В. І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни
(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни
“Проблеми суспільної географії”*)*

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань <i>10 Природничі науки</i> (шифр, назва)	Нормативна (за вибором студента) <i>Нормативна навчальна дисципліна спеціалізації 1.3. Економічна географія і геоелектроніка</i>	
Модулів – 1		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2		1-й	-й
Курсова робота – відсутня	Спеціальність <i>106 Географія</i> (шифр, назва)	<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 105		1-й	-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	Спеціалізація <i>1.3 Економічна географія і геоелектроніка</i> (шифр, назва)	16 год.	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>магістр</i>	- год.	
		<i>Самостійна робота</i>	
		73 год.	
		<i>ІНДЗ: реферат</i>	
		<i>Вид контролю: іспит</i>	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 1,2
- для заочної форми навчання – 0,3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення студентів з основними, актуальними проблемами суспільної географії, що відображають сучасні особливості розвитку і функціонування її як галузі наукових знань, класами цих проблем і шляхами їх (проблем) розв'язання.

Завдання: усвідомити сутність наукової проблеми; ознайомити з класами науково-методологічних, теоретичних, прикладних та методичних проблем; ознайомити з окремими видами проблем у кожному класі; розкрити досвід розв'язання цих проблем у світовій і вітчизняній науці; навчити студентів самостійно здійснювати пошук джерел інформації з тем програми дисципліни; навчити студентів самостійно визначити наукові, методичні і практичні проблеми з теми їх дипломної (магістерської) роботи.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати: сутність наукової проблеми, групи наукових проблем СГ; розуміти проблему трьох типів об'єктів, структури і зв'язків СГ; теоретичні проблеми, зокрема концепції і парадигми сучасної СГ, виникнення нових теорій і концепцій у сучасну постіндустріальну інформаційну епоху;

вміти: здійснювати суспільно-географічний аналіз, зокрема робити узагальнення, порівняння стосовно теоретико-методологічних основ розвитку СГ; проблемно мислити щодо геопросторового буття і тенденцій розвитку сучасного суспільства.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Методологічні і метатеоретичні проблеми СГ

Тема 1. Поняття методологічних проблем науки

Пов'язаність з філософією науки. Групи методологічних проблем. Праці вітчизняних та зарубіжних учених з методологічних проблем суспільної географії (СГ). Принципова структура процесу пізнання у СГ. Реальні, теоретичні та віртуальні об'єкти.

Література: [4, с. 9-19].

Тема 2. Проблема об'єктів СГ

Проблема загального реального об'єкта у СГ – суспільства і його складових частин. Трагування категорій “суспільство” різними авторами і у різні періоди. Формаційне розуміння суспільства: єдність продуктивних сил і виробничих відносин. Сучасне трактування продуктивних сил. Суспільство як геосферна категорія. Діяльнісний підхід до розуміння структури суспільства у контексті видів людської життєдіяльності (трудової, соціоприродної, відтворювальної, споживальної, екістичної). Цивілізаційне трактування суспільства. Цивілізації за Тойнбі та Гантінгтоном.

Проблема теоретичних об'єктів СГ. Теоретичний та емпіричний рівні пізнання. Поняття про теоретичні об'єкти пізнання у СГ. Географічні концепти і конструкти.

Проблема віртуальних об'єктів у СГ. Сутність віртуальності у наукових дослідженнях. Групи віртуальних об'єктів: принципово можливі, ідеальні, функціонально-інформаційні. Перспективи застосування віртуальних об'єктів у СГ.

Література: [4, с. 20-24].

Тема 3. Проблеми простору і часу у СГ

Простір і час як міждисциплінарні об'єкти. Географічний і суспільно-географічний простір–час. Категорія простору у СГ: “просторові” категорії (суспільно-географічне положення, геопросторові відношення – зв'язки і структури, закони геопросторової організації суспільства та ін.). Геопросторові переміщення, зміщення, зсуви у господарстві і розселенні. Закон “тертя

простору”. Категорія часу у СГ. Час і розвиток та функціонування геопросторових суспільних систем. Час як фактор геопросторової організації суспільства.

Література: [3, с.148-185].

Тема 4. Гносеологічні проблеми СГ

Групи гносеологічних проблем. Проблеми істинності суспільно-географічного знання. Абсолютна і відносна істина. Критерії істинності знання у СГ. Суспільно-географічні наукові факти. Процеси логічного обґрунтування.

Література: [4, с. 90-102].

Тема 5. Поняття метатеоретичних проблем науки та її предмету

Метаматематика, металогіка, метагеографія і метакартографія. Праці українських і зарубіжних учених з проблем мета географії (А. Асланікашвілі, Ю. Саушкін та ін.). Групи метатеоретичних проблем.

Проблеми предмета дослідження СГ. Сутність предмета науки. Предмет СГ – геопросторова організація суспільства і його структурних частин – окремих геосфер і видів діяльності. “Пласти” геопросторової організації: взаєморозташування об’єктів, їх зв’язаність, наявність просторових утворень, геоструктур і систем, геопросторове функціонування.

Література: [4, с. 7-39].

Тема 6. Проблеми конкретних об’єктів дослідження

Конкретні об’єкти дослідження як форми геопросторової організації суспільства і його складових частин. Глобальні форми: світове господарство, світовий соціум і цивілізація, світові геополітичні форми (ООН). Регіональні форми: держава як нульова форма геопросторової організації людства. Цивілізаційний рівень. Внутрішньодержавні форми: соціально-економічні та суспільно-географічні райони (регіони). Елементарні форми: міські і сільські поселення. Територіальні суспільно-географічні комплекси і системи. Компонентні та інтегральні геопросторові форми.

Проблеми змісту СГ. Розуміння форми і змісту науки. Зміст СГ як сукупність чи система її наукових проблем, ідей та гіпотез, понять і категорій, поняттєво-термінологічних систем, принципів, законів і закономірностей, теорій і концепцій. Проблема змісту описової (дескриптивної) СГ.

Література: [4, с. 24-32].

Тема 7. Проблеми структури і зв’язків СГ

Наукові підходи до структуризації СГ. Фундаментальна і прикладна СГ і науково-дослідна та конструктивна діяльність. Класифікація суспільно-географічних дисциплін. Порівняльна характеристика класифікацій С. Ниммік, С. Лаврова, О. Ващенко, М. Пістуна, О. Шаблія і О. Топчієва. Блоки суспільно-географічних дисциплін: основні, суміжні і допоміжні дисципліни за О.Шаблієм.

Проблеми зв’язків СГ. Типи і види зв’язків. Зв’язки з системою природничих та суспільних наук. Проблеми формування “межових” наукових дисциплін: геодемографії, геоелектрики, геософії, геосоціології, геополітики та ін.

Проблема функції СГ у сучасних умовах. Теоретична, конструктивна, освітня і виховна функція. СГ і патріотичне виховання.

Література: [4, с. 32-45].

Теоретичні проблеми суспільної географії

Тема 8. Проблеми законів і закономірностей у СГ

Поняття закону природи, суспільства і мислення. Закони і закономірності науки. Класифікація законів науки. Підходи до систематизації законів і закономірностей у СГ.

Розробки українськими авторами цієї проблеми (М. Паламарчук, М. Пістун, О. Шаблій та ін.). Проблеми типізації законів і закономірностей СГ. Генетичні, структурні закони. Закони геопросторової відповідності та функціональні (в т. ч. кібернетичні).

Генетичні закони. Їх сутність. Закон географічної диференціації. Його прояв у економічній географії як закону географічного поділу праці і закономірностей територіальної спеціалізації. Закон географічної інтеграції (об'єднання). Його прояв у економічній географії як закону територіальної інтеграції праці та закономірностей територіальної комплексності. Результати дії названих законів і закономірностей: формування сільських і міських поселень, економічних і соціально-економічних районів, промислових і міських агломерацій, держав і їх об'єднань, світового соціуму.

Закони геопросторової структури і відповідності. Поняття цих законів. Зв'язки між ними. Закон “кілець Й. Тюнена” та “граток В. Кристаллера”. Принцип нестрогого поділу територіальних систем на системи як результат дії структурних законів. Закони геопросторової відповідності одних територіальних систем іншим. Відповідність територіальних систем послуг до територіальних систем розселення.

Функціональні закони у СГ. Гравітаційні закони. Особливості дії у територіальних системах кібернетичних законів.

Література: [4, с. 120-154].

Тема 9. Проблеми теорій і концепцій СГ

Поняття наукової теорії і концепції. Класи наукових теорій і концепцій. Аналіз наукових праць у цій сфері. Проблеми теорії центральних місць (В. Кристаллер, А. Льош, В. Ізард). Теорія мережевих систем в інформаційному та постіндустріальному суспільстві. Теорія розселення. Ієрархія систем розселення. Міські системи розселення у постіндустріальному суспільстві. Концепція опорного каркасу розселення. Принципи геопросторової організації обласних систем розселення.

Теорія просторової поведінки людини. Поняття про ментальні карти. Теорія просторової дифузії та інновації. Проблеми моделювання дифузій інформації.

Література: [4, с. 148-165].

Тема 10. Проблеми економіко-географічних і геоekonomічних теорій і концепцій

Критика економічного детермінізму у СГ. Розмісницькі теорії. Теорії штандорту Й. Тюнена, А. Вебера, А. Льоша. Їх практичне застосування до розв'язання проблем розміщення у постіндустріальному суспільстві. Концепція гнучкої геопросторової організації господарства в інформаційному суспільстві (О. Шаблій).

Теорія “полюсів зростання”. Види і форми поляризації. Плюси і мінуси цієї теорії і відповідної практики.

Актуальні проблеми теорії регіоналізації. Категорія економічного і економіко-географічного району у теорії регіоналізації. Проблема чинників районоформування у теорії регіоналізації. Концепція територіальної структури економічного і економіко-географічного району. Рівні економічного районування. Основи теорії суспільно-географічної регіоналізації на прикладі України. Спеціальна регіоналізація.

Література: [4, с. 148-165].

Тема 11. Проблеми теорії територіального комплексування

Ідея територіальної комплексності у суспільній географії. Система зв'язків територіальних комплексів. Структури територіальних комплексів: компонентно-територіальна, функціональна. Концепція міжгалузевих комплексів. Концепція енерговиробничих циклів М. Колосовського.

Література: [3, с. 286-352].

Тема 12. Проблеми політико-географічних і геополітичних теорій і концепцій

Теорії, пов'язані з категорією держави (організмні теорії Ф.Ратцеля і Р.Челлена). Квазінаукові конструкції К.Гаусгофера. Функціональна теорія держави Р.Гартшорна. Теорія "держави-вмістилища" П.Тейлора.

Глобальні геополітичні та геостратегічні концепції. Концепція А.Мелана. Гіпотези "світового острова" Г.Маккіндера. Концепція "Євразійського узбіччя" Н.Спайкмена. Цивілізаційна концепція С.Гантінгтона. Американські, російські та українські геополітичні доктрини. Їх сучасні аспекти.

Література: [3, с. 360-396].

Тема 13. Конструктивні проблеми СГ

Поняття конструктивних проблем (КП). Типи і види конструктивних проблем. СГ і проблеми геопросторової організації суспільства. Суспільно-географічні основи обґрунтування регіональних проблем розвитку і розміщення продуктивних сил. Районне розпланування, цільові програми розвитку регіонів, містопроекування, створення Вільних економічних зон (ВЕЗ) і формування територій пріоритетного розвитку.

СГ і територіально-адміністративний устрій та електоральний поділ території на виборчі округи.

СГ і раціональне використання природних ресурсів та сталий розвиток регіонів.

Література: [4, с. 663-675; 3, с. 358-360, с. 639-646].

Тема 14. Методичні проблеми СГ

Сутність методичних проблем. Проблеми осучаснення методів дослідження: використання ГІС, математичного моделювання. Їх поєднання з картографічним методом. Роль загальнонаукових і спеціально наукових методів. Філософські методи у сучасну епоху (критичні недооцінки філософських методологічних принципів руху, розвитку, причинного). Специфічна роль власне суспільно-географічних методів регіоналізації, системоформування, географічних циклів та ін.

Література: [4, с. 45-90].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
		л	пр	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
Змістовий модуль 1. Методологічні і метатеоретичні проблеми СГ											
Тема 1. Поняття методологічних проблем науки.	5	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Проблема об'єктів СГ.	5	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Проблеми простору і часу у СГ.	6	3	1	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Гносеологічні проблеми СГ.	5	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-

Тема 5. Поняття метатеоретичних проблем науки та її предмету.	5	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Проблеми конкретних об'єктів дослідження.	4	3		-	1	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Проблеми структури і зв'язків СГ.	5	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Разом – зм. модуль 1	33	21	6	-	8	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Теоретичні проблеми СГ											
Тема 8. Проблеми законів і закономірностей у СГ.	5	3	1		1	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Проблеми теорій і концепцій СГ.	4	2	1		1	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Проблеми економіко-географічних і гео економічних теорій і концепцій.	6	3	1		2	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Проблеми теорії територіального комплексування.	4	2	1		1	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Проблеми політико-географічних і геополітичних теорій і концепцій.	4	2	1		1	-	-	-	-	-	-
Тема 13. Конструктивні проблеми СГ.	3	2			1	-	-	-	-	-	-
Тема 14. Методичні проблеми СГ	2	1	1								
Разом – зм. модуль 2	41	15	6		18	-	-	-	-	-	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання											
ІНДЗ	16	-	-	16		-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	36	12	16	26	-	-	-	-	-	-

4. Теми лекцій

Змістовий модуль 1. Методологічні і метатеоретичні проблеми СГ

Тема 1. Поняття методологічних проблем науки.

Тема 2. Проблема об'єктів СГ.

Тема 3. Проблеми простору і часу у СГ.

Тема 4. Гносеологічні проблеми СГ.

Тема 5. Поняття метатеоретичних проблем науки та її предмету.

Тема 6. Проблеми конкретних об'єктів дослідження.

Тема 7. Проблеми структури і зв'язків СГ.

Змістовий модуль 2. Теоретичні проблеми суспільної географії

Тема 8. Проблеми законів і закономірностей у СГ.

Тема 9. Проблеми теорій і концепцій СГ.

Тема 10. Проблеми економіко-географічних і гео економічних теорій і концепцій.

Тема 11. Проблеми теорії територіального комплексування.

Тема 12. Проблеми політико-географічних і геополітичних теорій і концепцій.

Тема 13. Конструктивні проблеми СГ.

Тема 14. Методичні проблеми СГ.

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	-	-	-

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Поняття методологічних проблем науки. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 9-19].</i>	1	
2	Проблема об'єктів СГ. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 20-24].</i>	1	
3	Проблеми простору і часу у СГ. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с.148-185.</i>	2	
4	Гносеологічні проблеми СГ. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 90-102.</i>	1	
5	Поняття метатеоретичних проблем науки та її предмету. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 7-39.</i>	1	
6	Проблеми конкретних об'єктів дослідження. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 24-32.</i>	1	
7	Проблеми структури і зв'язків СГ. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 32-45.</i>	1	
8	Проблеми законів і закономірностей у СГ. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 120-154.</i>	1	
9	Проблеми теорій і концепцій СГ. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 148-165.</i>	1	
10	Проблеми економіко-географічних і гео економічних теорій і концепцій. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 148-165].</i>	2	
11	Проблеми теорії територіального комплексування. <i>Література: Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії. – Львів, 2003, с. 286-352.</i>	1	
12	Проблеми політико-географічних і геополітичних теорій і концепцій. <i>Література: Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії. – Львів, 2003, с. 360-396.</i>	1	
13	Конструктивні проблеми СГ. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І.</i>	1	

	Франка, 2001. – с. 663-675; 3, с. 358-360, с. 639-646.		
14	Методичні проблеми СГ. <i>Література: Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії.</i> – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – с. 45-90.	1	
	Разом	26	

9. Індивідуальні завдання (16 год)

Завдання виконується у формі написання рефератів на предмет реферування першоджерел з теорії та історії суспільної географії.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується у формі реферату обсягом до 12–15 ст. Реферат написаний на листках формату А4. Поля: зверху, знизу, справа – 2 см, зліва – 2,5 см. Обов'язково наявність списку використаної літератури (як мінімум 10 позицій).

Пропонований перелік тем для виконання індивідуально-дослідного завдання

1. Степан Рудницький. Нинішня географія // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 - Ст.72-105
2. Степан Рудницький. Українська справа зі становища політичної географії // Академік Степан Рудницький/ За ред. проф.О.Шаблія. – Львів. Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 рік. Ст.281-346.
3. Володимир Геринович. Поняття, мета і метод географії. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст. 211-222.
4. Олена Степанів. Крим: Ключ Чорного моря // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.313-314.
5. Олена Степанів. Сучасний Львів // Доктор наук Олена Степанів / За ред. проф.О.Шаблія. – Львів. Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 рік. Ст.176-272.
6. Володимир Кубійович. Українські землі як ціле. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.355-360.
7. Володимир Кубійович. Антропогеографії Нового Санча. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.392-400.
8. Володимир Кубійович. Географія українських і сумежних земель.
9. Костянтин Воблій. Визначення економічної географії та її завдання. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.461-462.
10. Валентин Садовський. Предмет і метод економічної географії. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.483-490.
11. Валентин Садовський. До поняття економічного району. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.490-498.
12. Антін Синявський. Економічний район та економічний ландшафт. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.720-742.

13. Федір Матвієнко-Гарнага. Завдання, предмет і метода економічної географії. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.746-765.
14. Максим Паламарчук. Основи теорії економічної і соціальної географії. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.878-914.
15. Юрій Липа. Чорноморська доктрина. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.941-970.
16. Лев Биковський. Великодержавні проблеми України. // Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія / Упорядник та автор біографічних статей проф. Шаблій О.І. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім.І.Франка, 2007 – Ст.986-991.
17. Олег Шаблій. Українознавство: сфера досліджень чи окрема наука. // Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів. Львівський національний університет ім. І.Франка, 2001. Ст. 318-331.
18. Олег Шаблій. Проблеми деколонізації та деколонізації географії. // Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів. Львівський національний університет ім. І.Франка, 2001. Ст.331-342.
19. Олег Шаблій. Внесок проф. Володимира Кубійовича у суспільну географію (за книгою Володимир Кубійович: енциклопедія життя і творення. Париж-Львів: Фенікс, Українська академія друкарства, 1996).
20. Олег Шаблій. Основи економічної і соціально-економічної макрорегіоналізації. // Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів. Львівський національний університет ім. І.Франка, 2001. Ст.612-646.

10. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

1. Лекція.	8. Самоперевірки і самоаналізу
2. Робота в малих групах.	9. Метод спостереження
3. Репродуктивний метод.	10. Інтерактивний
4. Частоко-пошуковий (еврестичний).	11. Дедуктивний
5. Пояснювально-ілюстративний.	12. Аналізу і синтезу
6. Дослідницький.	13. Системний
7. Дистанційний	

11. Методи контролю

1. Перевірка конспектування студентами лекційних занять.
2. Оцінювання поточних письмових тестових завдань за змістовими модулями.
3. Виконання та захист студентами індивідуального навчально-дослідного завдання за темами курсу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота				ІНДЗ	Іспит	Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2				
T1-T7	Підсумкове тестування Модуль 1	T9-T18	Підсумкове тестування Модуль 2	10	50	100
	15		15			

T1, T2 ... T18 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою
		Іспит
A	90 – 100	Зараховано
B	81-89	
C	71-80	
D	61-70	
E	51-60	
	0–50	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Програма курсу “Основи суспільної географії” / Основи загальної суспільної географії. Підручник. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – С. 423–429.
2. Запитання для самоконтролю / Основи загальної суспільної географії. Підручник. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – С. 38, С. 135–136, С. 214–217, С. 246–247, С. 394–395, С. 421–

14. Рекомендована література

Базова

1. Голиков А. П., Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Вступ до економічної та соціальної географії. – К., 1997.
2. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії. Одеса, 2009.
3. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії. – Львів, 2003.
4. Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 744 с.
5. Шаблій О. І. Основи суспільної географії. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012.– 296 с.

Допоміжна

1. Алаєв Э. Б. Социально-экономическая география: Понятийно-терминологический словарь. – М.: Мысль, 1983. – 350 с.
2. Блій Г. де, Муллер П. Географія: світи, регіони, концепти / Пер. з англ.; Передмова та розділ “Україна” О. І. Шаблія.–К.: Либідь, 2004.–740 с.
3. Джеймс П., Мартин Дж. Все возможные миры. Развитие географических идей / Пер. с англ.–М.: Прогресс, 1988.–672 с.
4. Доценко А. І. Регіональне розселення: проблеми і перспективи. – К., 1994.
5. Етнонаціональний розвиток України. Терміни, визначення, персоналії. – К., 1993.
6. Іщук С. І. Розміщення продуктивних сил (теоретико-методологічні основи). – К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. – 88 с.
7. Луцишин П. В., Клімонт Д., Луцишин Н. П. Територіальна організація суспільства (основи теорії). – Луцьк: Вежа, 2001. – 334 с.
8. Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія. / Упорядник О. Шаблій. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 1008 с.
9. Паламарчук М. М., Паламарчук О. М. Економічна і соціальна географія України з основами теорії. – К., 1998.
10. Пістун М. Д. Основи теорії суспільної географії. – К., 1996.
11. Розміщення продуктивних сил / За ред. проф. Є. Качана. – К., 2000.
12. Соціально-економічна географія світу / За ред. С. П. Кузика.–Львів: Світ, 2002.–672 с.
13. Соціально-економічна географія України / За ред. О. І. Шаблія. – 2 вид, перероб і доп. – Львів: Світ, 2000.–680 с.

14. *Топчієв О. Г.* Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua
2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника // <http://www.library.lviv.ua/>
3. Національна історична бібліотека України :// <http://www.dibu.kiev.ua/>
4. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>
5. Харківська державна наукова бібліотека України імені В. Короленка // <http://korolenko.kharkov.com/>
6. Наукова бібліотека ім.В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
7. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
8. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>
9. Таврійський національний університет ім. В. Вернадського, періодичні видання // http://science.crimea.edu/zapiski/zapis_ser.html
10. Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, періодичні видання // http://library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku.djvu